

ҶОСАДДОШИ МАРДУМ

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№ 95 (4678)

ДУШАНБЕ, 24 ИЮЛИ СОЛИ 2023

Аз 1 январи соли 1991 чоп мешавад

МУЛОҚОТИ ЭМОМАЛИ РАҲМОН БО АБДУЛЛО ОРИПОВ

Бисту якуми июли соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Сарвазир Ҷумҳурии Ўзбекистон муҳтарам Абдулло Ориповро, ки бо сафари қорӣ ба Душанбе таширф оварданд, ба хузур пазируфтанд.

Дар рафти мулоқот ҷонибҳо ҳолати кунунӣ ва дурнамои маҷмӯи муносибатҳои шарикӣ стратегӣ ва ҳампаймони Тоҷикистону Ўзбекистонро маърифи баррасӣ қарор дода, роҳҳои рушди минбаъдаи онҳоро муайян намуданд.

Бо изҳори қаноатмандӣ тамоюли мусбати рушди бемайлони гардиши мол миёни ҳар ду кишвар зикр гардида, дар ин раванд гуногунсатм гардонидан ва тавсеаи сохтори молу маҳсулоти тиҷорати мутақобила аз ҷумлаи вазираҳои мубрам доништа шуд. Вобаста ба ин Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба имкониятҳои фаровон дар бахшҳои гуногуни соҳаҳои саноят, энергетика, нақлиёт, кишоварзӣ, туризм ва дигар самтҳои маърифи

таваҷҷуҳи тарафайн ишора карданд. Дар баробари ин соҳаҳои санояти сабук ва ҳуруқворӣ, металлҳои ранга ва сиёҳ, санояти автомобилсозӣ, инчунин комплекси агроноатӣ ҳамчун самтҳои ояндадор номбар гардиданд.

Ба тавсеаи фаъоли робитаҳои мустақими иқтисодии субектҳои хоҷагидор ва доираҳои соҳибкорӣ дар бахши воқеи иқтисодӣ, рушди минбаъдаи ҳамкориҳо дар сатҳи минтақаҳо низ тавачҷуҳи хоса зоҳир гардида, ҷонибҳо ҳавасмандиро барои тавсеаи табодули фарҳангии гуманитарӣ иброз доштанд.

Сарвари давлати Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аҳамияти кори фаъоли Комиссияи байниҳукуматаӣ оид ба ҳамкориҳои тиҷоратӣ иқтисодиро барои дастрасӣ ба ҳадафҳои таҳмики бештари ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ўзбекистон таъкид карданд.

Ҷонибҳо дар маърифи талошҳои муштарақ барои пешбурди пайвасти маҷмӯи рабобити ҳамкориҳошун изҳори омодагӣ намуданд.

www.president.tj

СУҲБАТИ ТЕЛЕФОНӢ

24-уми июли соли 2023 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон муҳтарам Шавкат Мирзиёев суҳбати телефонӣ анҷом доданд.

Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистонро ба муносибати зодрӯзашон самимона табрик гуфта, ба муҳтарам Шавкат Мирзиёев сиҳатмандӣ, хушбахтӣ, некуаҳволия ва комёбиҳои нави азим дар татбиқи нақшаҳои давлатиашон ба нафъи мардуми бародари Ўзбекистон орзу намуданд.

Пешвои миллат нақши назарраси муҳтарам Шавкат Мирзиёевро дар рушди бемайлони иқтисодӣ иҷтимоӣ кишвари ҳамсоя ва тақвияти мавқеи он дар арсаи байналмилалӣ таъкид намуда, ба Ўзбекистони дӯст пешрафту шуқуфой хошанд.

Дар идомаи суҳбат ҷанбаҳои алоҳидаи шарикӣ стратегӣ ва ҳампаймони Тоҷикистону Ўзбекистон баррасӣ гардида, омодагии қатъии ҷонибҳо барои раванги муколамаи эътимодбахшӣ байнидавлатӣ ва рушди минбаъдаи босамари муносиботи дӯстӣ ва хусни ҳамҷаворӣ мутабиқ ба

манфиатҳои аслии мардуми ҳар ду кишвар маърифи таъкид қарор гирифт. Ҳамзамон масъалаҳои мубрами рӯзномаи байналмилалӣ ва минтақавӣ низ баррасӣ шуданд.

www.president.tj

ТАҚЯ БАР ҚОИ БУЗУРГОН НАТАВОН ЗАД БА ГАЗОФ

Иддае ҳастанд, ки ҳарчанд худро хирадманду оқилу ҳамадон мепиндоранд, роҳумзадаанду фиреби бегоноро ҳақ, қаҳолатро хирад, торикиро равшанӣ, худфурӯширо имон, тамомили миллатро шикаст арзёбӣ карданианд. Замони шурӯъи гардиани ҳар иқдом ноқиломиро «пешгӯӣ» карда, дар ҳама анҷом нуқс меҷуянд. Дар умри ҳеш амали солеҳе бар қой наовардаанд, лек иқдоми қобили мулоҳица ва арзаандаи ситоиши дигаронро арҷгузорӣ не, таҳаммул карда наметавонанд. Танҳо айб меҷуянду неш мезананд, зеро ҳислату феъли ақрабӣ дар тинашон он қадар қой карда, ба иборати дигар, «муқтазозии табияташ ин аст».

Хувияти миллӣ аз арзишҳои олии инсонӣ ҳақ ҳисоб рафта, дар сурати аз даст додани он шахс аз муқаддасоти дигари инсонӣ низ орий шуда, аҳдофи муғризонро татбиқ ва сафсатаҳоро талқину таҳлил менамояд. Зиндагии «феъолият»-и «аллома»-ро «як бому ду ҳаво»-ро монанд аст. Нотавонбинон ба қойи таълифи матолиби

муфиду қоромад, «неруи зеҳнӣ»-и худро барои иншои сиёҳномаҳои сарф мекунанд, ки аз навиштани хонданашон ҷуз дареги талафи вақт чизе дигаре нест. Барои ин тоифа меҳвар санглпартойи қониби Ҳукумат асту кӯшиши ҳар чӣ бештар пайдо кардани норасоӣ дар фаъолияти он. Ин дар ҳолат, ки ин тоифа ва хоҷаҳои он ба баноғуш фарқи гуноҳанд. 32 соли соҳибистиқлолӣ соҳиб намуд, ки ҳарчанд тоҷик тоҷикистониён баъд аз истиқлолияти давлатӣ ба имтиҳони бисёр саҳту сангини таърих – ҷанги таҳмилии шаҳравандӣ ру ба ру шуданд, вале ба шарофати аъми қавӣ ва ниъати неки Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ

Раҳмон муттаҳид гардида, давлатро соҳиб намуданд ва Ватани ҳешро бо заҳмати содиқона ободу зебо гардониданд.

Дар ҳоле ки ақсарият фарзандони ноҳалаф ва «дӯстон»-и миллати тоҷик, «дар ғами чарбу» буданд, Раиси тозаинтиҳоби Шӯрои Олии муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бетаъхир барои барқарор кардани фаъолияти сохтору мақомоти фаълушудаи давлати, ба Ватан барқаронидани гурезаҳо, таъҷилан аз байн бурдани хавфи гуруснагӣ, барқарор намудани манзилҳои харобгашта ва иншооту биноҳои суҳтаю валангоршуда тадбир андешиданд.

Нотавонбинони миллату давлати мо, ки бӯе аз аз одамиату ҷасорат ва самимият набурданд, бо амалҳои худро шармандатар карда истодаанд. Бо вучуди ин, онҳо ҳарзагӯӣ ва тафриқаандозиро хотима набахшидаанд. Далели раднопазир аст, ки ин тоифа ба арзишҳои миллии инсонӣ эҳтиром надоранд. Барояшон арзишҳои маҳлуди маъзабӣ ва ҳастаҳои хоҷаҳо авлотар аз ҳама муқаддасоти дигар мебошад. Барои ин бахтбаргаштаҳо моҳияти масъала ва рабти бевоситаи доштану надоштанаш ба ҷомеаи Тоҷикистон аслан муҳим нест.

(Давомаш дар саҳ. 2)

Ҳеч неъмат беҳ зи истиқлол нест, Ҳоҷати бисёр қилу қол нест.

Ба миллати тоҷик муяссар гашт то баъди суқути ҳазорсола дар поре аз марзӯ буми ганҷрезу файҳези аҷодии ҳеш давлати навиноро бо номи Тоҷикистон эъмор намояд ва ба оламиён аз истиқлолияти давлатӣ ҳеш паём расонад. Истиқлолияти, ки маҷмӯи андешаҳои созандаи ҳар як миллати соҳибтамаддун буда, дар асоси ин андешаҳо ҷомеаи инсонсолорӣ бунёд мегардад ва ин андешаи созанда ва башардӯстӣ собиқаи шашҳазорсола дошта, бори аввал дар таърихи башарият ба замони Каёниёни бузург нисбат дода мешавад.

Ин иқдом баъди ҳазорсолаҳо бо номи давлати Сомониён насиби миллати фарҳангсолори тоҷик гардид, ки замони шуқуфош аз ҷор се ҳиссаи қажонро дар даст дошта, беш аз сад қавму миллатҳои гуногунро дар қаламрави ҳеш зери парчами Ориёи бузург муттаҳид намуда, заминаи мусоидро барои эъмори як давлати бузурги хирадафрӯз гузоштааст. Аз Ҷамшед то Яздигурд қаламрави Сомониён бузург маърифи таҳҷуми ҳазорон душманони молию қони Ориё қарор гирифта, фарзандони некному ҷасур ва қаҳрамони ин хиттаи гудрофарид дар баҳои хуни далеронаш истиқлолияти ҳешро нигоҳ доштаанд. Пешвоёни хирадманди ин қаламрав дар асоси андешаи созандаи миллӣ давлат ва империяи бузургро сохта, истиқлолияти миллию давлатӣ ҳешро аз насл ба насл ба мерос гузоштаанд. Афкори созанда ва паикори ақлгарой, ки оини қадими миллати Ориёи бузург будааст, ҳазорҳо сафаҳоти пуробранги рӯзгори атиқаро аз Каёниёни бузург то Сомониёни далер ба мо ба мерос гузошта, дар садҳо достону қасида васфи истиқлолияти кишвари ҳешро намудаанд.

Аз ин баъд империяҳо ва кишварҳои абарқудрати гуногун дар қураи замин бо номи қавму миллатҳо ва минтақаҳои алоҳида арзи ҳастӣ намудаанд, аз ҷумла Иттиҳоди Шӯравӣ, ки Тоҷикистон поре аз ин империяи бузург буд ва бо амри таърих соҳибистиқлолини худро ба даст овард.

Дар солҳои аввал тақдир истиқлолияти давлатӣ ба даст роҳбарони тасодуфӣ афтод, вале мардуми кишвар ин хатарро ба ҷон дарк намуда, ба муқовимат бархостанд ва зери роҳбарии хирадмандонаи роҳбарӣ

АВВАЛИН ҲАРФИ ИТТИҲОД БА ГҶШҶО РАСИД АНДЕШАҶО ДАР БОРАИ ИСТИҚЛОЛИЯТИ ДАВЛАТӢ ВА ҲУВИЯТИ МИЛЛӢ

Ҷавон, Раиси тозаинтиҳоби Шӯрои Олии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон онро аз нав, бо тарҳи миллӣ ва бо андешаи созори башарӣ сохтанд. Иҷлосияи тақдирсози қасри Арбоби Хуҷанд он гуруҳҳои худди тундрави парламенти соли 1990-умро маҷбур сохт, ки бо гуруҳи созандаи сулҳ ва истиқрори миллӣ таҳти роҳбарии Раиси тозаинтиҳоби ҷавон Эмомалӣ Раҳмон созиш намуда, кишварро аз вартаи ҳалокати сиёсӣ наҷот диҳанд. Ҳамин таъри истиқлолияти давлатӣ ҷилои тобноки ҳешро баъди интиҳоботи навини Президенти кишвар 4-уми ноябри соли 1994 ба мардуми шарифи Тоҷикистон боз намуд. Ранҷу заҳматҳо ва бедорхобиҳои Роҳбари сиёсии кишвар ва ҷонибдорони воқеияш дар муқобили рақибони сиёсӣ ағоз гардида, аввалин ҳарфи иттиҳоду ҳамбастагӣ ба гушӯ расид...

Ҳосили аввали ин кишта – сабр, таҳаммул, иттиҳод, сулҳ ва якпорчагиро ба бор овард. Ғамхорӣ ва дастгирии ҳамҷониби мардуми бенаво ва дардманду муҳтоҷ Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро ба сифати Роҳбари воқеии кишвар соҳибӣ иззату обрӯи зиёд гардо-

нид. Президенти мамлакат бо аҳли қалом, санъат, фарҳанг ва хунармандону зиёиён дар ҷашну тантанаҳои миллӣ хеле озод ва самимӣ суҳбат карда, миёни мардонии ватанҳо боварии мардумро ба садоқати ватандорӣю ватансозӣ зиёд менамуданд.

Роҳбари ҷавон ва тозаинтиҳоби кишвар бо неруи нав андешаи созандаи миллӣ ва садоқат ба халқу Ватани ҳеш чомеаи башарию водор сохтанд, ки миллати тоҷик миллати созанда буда, дар таърихи беш аз даҳҳазорсолаи кишварсозииш бо миллату халқҳои қажон паҳлу ба паҳлу бародарвор зиндагӣ намуда, саҳми бузурги ҳешро дар эъморӣ ҷомеаи башарӣ гузоштааст ва ин анъанаи созандагиро чун ниёкони ҳеш бо ифтихори зиёд идома хоҳад бахшид.

Таърих, адабиёт ва фарҳанги беш аз даҳҳазорсолаи тоҷик ба ҳаҷонён собит намудааст, ки фарзандони фарзонаи ин миллат ҷароги равшани ҷаҳонӣён мебошанд. Бисёре аз қоршиносони сиёсии кишвар ба он назаранд, ки истиқлолияти давлатӣ моҳи сентябри соли 1991 роҳро уфуқҳои нави сиёсӣ иҷтимоиро ба рӯи мардум боз кард. Аммо иддае ба он омода

набуданд ва ҳамин нашоинтанҳои сиёсӣ боиси сарсонӣю саргардонӣ ва ба сангарҳо ҷудо шудани мардуми кишвар гардид. Иддаи дигари қоршиносони сиёсӣ бар он назаранд, ки роҳбарияти вақти кишвар аз андеша ва афкори сиёсии мардум фарсаҳо дур буданд. Чунин андеша ва назарҳои сиёсии қоршиносон даҳҳо рисолаҳои илмию амалиро рӯи қор овардаанд. Маърифи зикр аст, ки бедори миллӣ ва андешаи сиёсии миллӣ оғози солҳои 90-уми асри гузашта дар Тоҷикистон дар муқоиса ба дигар кишварҳои Осиеи Марказӣ хеле пешқадамтар буд. Таъсиби бунёд ва созмонҳои фарҳангӣ - иҷтимоӣ аз қониби равшанфикрон, шоирон нависандагон, файласуфону таърихшиносон гувоҳи он буд, ки киши бедордил ва фарҳангдӯсту ватанхони кишвар беҳабар аз фитнаҳои идеологии аҷнабиёни динфурӯш карда буданд, ин бедори миллии донишмандони кишварро тавонистанд, ки ба осонӣ мутеи худ гардонанд ва аз онҳо ба хотири манфиатҳои ғаразноки ҳеш истифода намоёнд.

Ҳазорон шукр, ки дар аркони сиёсии кишвар хирадманде аз оли бузурги Сомониён ба сари қор омада, истиқлолияти давлатиро аз вартаи ҳалокати сиёсӣ наҷот бахшид. Аввалин қору паикори ин Абармарди таърихи сиёсат ва фарҳанги миллӣ соли 1995 таҷлил намудани ҷашни 680-солагии шир ва файласуфи бузурги Маширқзамин Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ дар шаҳри Кӯлоби бостонӣ мебошад. Маҳз, ҳамин ҷашни пушшӯқ ба ҳаҷонӣён нишон дод, ки роҳбарияти сиёсии кишвари Тоҷикистон таҳти сарвари Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон

ҷонибдори сулҳу якпорчагии кишвар буда, заминаи бунёди сулҳи саросарии тоҷиконро дар сурати Анҷумани байналмилалӣ тоҷикони қажон гузошт. Забони қанг бурида шуд. Ливои сулҳ ва дӯстию бародарӣ дар саросари кишвар паррашон гашт. Эътибор ва шаъну шарафи Президенти кишвар, Роҳбари сиёсии тоҷикони қажон мушти маҳқама бар даҳони ҳарзагӯиёнӣ қурдил ва ҳасудони сиёсӣ буд. Ба иборати дигар Президенти мамлакат Тоҷикистонро аз нав сохт, порохоро ҷамъ кард, ҷамъоро шамъ кард ва ба қалбҳои хастаи ҳазин тобу тавон бахшид. Ин пори меҳр ва садоқати ватандорӣю ширӣ ватансаро Давлат Сафар хеле самимӣ гуфтааст:

Чон фидо дар роҳи паймон кардааст, Сад биебонро гулистон кардааст. Сарзамини пори-порагаштаро, Ҷамъ карда Тоҷикистон кардааст.

БУНЁДГУЗОРИ ДАВЛАТИ НАВИ ТОҶИКОН

Ҷаҳонӣён Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро ҳамчун бунёдгузори давлати нави тоҷикон дар таърихи замони истиқлолияти давлатӣ дар арсаи сиёсат шинохтанд. Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз минбари баланди Созмони Миллали Муттаҳид аз дину фарҳанги ҳеш бо садои баланд дифӯ намуда, ба ҷомеаи башарии олам таъкид карданд, ки дини мубини ислом бо терроризм ҳеҷ иртиботе надорад.

Маъвеи ҷуғрофии Тоҷикистон дар Осиеи Марказӣ хеле хатарзо буду марзи Давлати Исломии Афғонистон аз қониби бисёр аз гуруҳҳои бо ном давлати исломӣ ва ҳаракатҳои террористии қажонӣ маърифи таваҷҷуҳи кишварҳои абарқудрат қарор гирифта, ин омилӣ номатлуб метавонист, ки амнияти кишвари моро ноором созад. Бо таассуф метавон гуфт, ки баъзе аз гуруҳҳои ифротгарои исломӣ зери ниқоби дини мубини ислом миёни мардум таблиғоти хатарзои маъзабӣ мебардоранд.

Бо қиёси кишварамон ба ваъзи ҳуқуқи ҳамсояи кишвар хулоса ин аст, ки маҳз иродаи қавӣ ва ниъати неки муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон боис гардид, ки дар тамоми ҷанбаҳо комёб бошем.

(Давомаш дар саҳ. 2)

